

РОЗВИТОК ВНУТРІШНЬОГО АУДИТУ В УКРАЇНІ

У сучасних умовах господарювання багато підприємств мають низький рівень економічного розвитку через неефективне використання ресурсів (людських, фінансових, матеріальних) і браку інформації, необхідної для прийняття управлінських рішень, викривлення показників фінансової звітності, шахрайства та фінансових зловживань з боку менеджменту та персоналу. Все більшої актуальності набуває питання ефективності організації внутрішнього контролю на підприємстві.

У зв'язку з цим актуальними є дослідження стану розвитку внутрішнього аудиту в Україні, а також визначення перспектив його реалізації на вітчизняних підприємствах України. Питання розвитку внутрішнього аудиту досліджували такі вчені як Редько О., Прилипко С., Ткаченко А., Бодюк А., Сухарева Л. та інші, праці яких розкривають теоретичні аспекти внутрішнього аудиту і недостатньо деталізують основні проблеми його практичного функціонування. Кожний із науковців по-своєму розглядає функції внутрішнього аудиту, визначає стратегічні і тактичні завдання.

Стан внутрішнього аудиту в Україні супроводжується низкою проблемних аспектів, а саме: недостатньою кількістю методичних розробок з аудиторського контролю; недосконалістю діючої нормативно-правової бази у сфері регулювання внутрішнього аудиту; браком достатнього досвіду аудиторської діяльності; недостатньою кількістю кваліфікованих аудиторських кадрів; відсутністю типових форм документів з аудиту в цілому та внутрішнього аудиту зокрема. Така ситуація потребує негайного вирішення, адже унеможлиблює подальший розвиток внутрішнього аудиту[1].

На основі аналізу робіт сучасних вчених економістів та вивчення світового досвіду можна виокремити такі принципи щодо формування ефективної системи внутрішнього аудиту на підприємстві: надійність; динамічність; адаптивність; саморегуляція; постійність (постійне та ефективне функціонування системи внутрішнього аудиту дозволяє своєчасно виявляти випадки шахрайства, господарських порушень та інших відхилень від норм, що регулюють фінансово-господарську діяльність підприємства); безперервність розвитку та

удосконалення системи внутрішнього аудиту, дотримання яких є актуальним і для економіки.

Внутрішній аудит є одним з видів внутрішньогосподарського контролю суб'єктів підприємницької діяльності. Належним чином організована робота служби внутрішнього аудиту, особливо в умовах економічної кризи, спонукає працівників підприємства дотримуватись чинного законодавства та нормативних актів, а також розробленої підприємством внутрішньої політики, планів розвитку, внутрішніх правил та процедур, вчасно виявляти та знижувати ризик непередбачених витрат чи втрати репутації підприємством.

Важливим для підприємства є розроблення методик внутрішнього аудиту, робочої документації тощо. Такі документи на підприємстві можна оформити як корпоративні стандарти, що значно полегшить роботу внутрішніх аудиторів та сприятиме розумінню управлінським персоналом підприємства інформації, що надає аудит.

Розвиток сучасного внутрішнього аудиту неможливий без застосування інформаційних технологій. Застосування комп'ютерної техніки суттєво впливає на якість проведення контролю та ефективність аудиторських процедур. Однак, на практиці контрольні функції автоматизуються найважче. Основними напрямками побудови і розвитку дієвого аудиторського відділу в умовах застосування комп'ютерних інформаційних систем є трансформація елементів методу бухгалтерського обліку, контроль якості електронного документообігу, удосконалення уже наявних комп'ютерних форм та системи бухгалтерського обліку, розроблення методологічного забезпечення внутрішнього контролю підприємств, налагодження комп'ютеризованих процедур внутрішнього контролю, нагляд за їхньою якістю[2].

На практиці, вітчизняні підприємства відмовляються від створення системи внутрішнього контролю, аргументуючи це, насамперед, нестачею коштів на її утримання. На нашу думку, асигнування на утримання такого відділу можна отримати за рахунок виявлених внутрішнім аудитом резервів, підвищення ефективності роботи підприємств, зниження собівартості продукції, збільшення прибутків тощо.

В цілому, запровадження внутрішнього аудиту на підприємстві характеризується такими перевагами: виявлення резервів підвищення ефективності використання засобів та джерел фінансування підприємства; розроблення рекомендацій щодо удосконалення системи обліку на підприємстві, що в кінцевому підсумку призведе до економії ресурсів через поліпшення системи управління господарськими про-

цесами; створення системи внутрішнього аудиту на підприємстві, що значно підвищує інтерес інвесторів до таких підприємств.

Зміцнення позицій внутрішнього аудиту в Україні потребує вирішення таких першочергових завдань: як удосконалення законодавчого регулювання внутрішнього аудиту; подальше розроблення і впровадження нормативів внутрішнього аудиту; поліпшення методики організації внутрішнього аудиту, оцінки його якості; вирішення питання аудиторської етики тощо.

Список використаних джерел:

1. Кравченко В.В. Проблеми та перспективи розвитку внутрішнього аудиту в сучасних умовах господарювання /В.В. Кравченко// Наукові праці КНТЕУ. Економічні науки – 2010. – № 17. – С. 32-35.
2. Макеєва О. Перспективи розвитку внутрішнього аудиту в Україні /О.Макеєва // Економіст. – 2010. – №6. – С. 54-57.

Науковий керівник: к.е.н., доцент Саченко С. І.

*Коцай Юрій,
студент групи РКзм-52*

ФОРМУВАННЯ СТАТУТНОГО КАПІТАЛУ ГОСПОДАРСЬКОГО ТОВАРИСТВА

Статутний капітал, як найбільш стійка частина власного капіталу підприємства, є сукупністю засобів, початково інвестованих власниками відповідно до установчих документів для статутної діяльності підприємства з метою одержання прибутку. З юридичної точки зору цей капітал характеризує, з однієї сторони, величину уособленого майна, право власності на яке перейшло до підприємства, як юридичної особи; з іншої сторони – це сума зобов'язань перед інвесторами після повної оплати ними своїх акцій.

Проблеми формування статутного капіталу різних юридичних осіб неодноразово ставали предметом наукових досліджень, але окремі питання, які є важливими з практичної точки зору й концептуальними з наукової, залишилися недостатньо вивченими.

Фінансовий облік статутного капіталу починається з дня відображення підприємства в державному реєстрі суб'єктів підприємни-